

No.

CABINET

Cofnodion cyfarfod HYBRID a gynhaliwyd ar 29 Chwefror, 2024.

Mae'r Agenda ar gael [yma](#).

Mae recordiad y cyfarfod ar gael [yma](#).

Yn Bresennol: Y Cynghorydd L. Burnett (Cadeirydd); Cynghorwyr R.M. Birch, B.E. Brooks, G. John, S.D. Perkes, S. Sivagnanam, E. Williams a M.R. Wilson

Hefyd yn bresennol: Cynghorydd I. Buckley.

C254 CYHOEDDIAD -

Croesawodd yr Arweinydd bob plaid i gyfarfod Cabinet Bro Morgannwg.

Atgoffwyd yr Aelodau a'r Swyddogion bod y cyfarfod yn cael ei ffrydio'n fyw a'i recordio ac y byddai'n cael ei lanlwytho i wefan Cyngor Bro Morgannwg cyn gynted ag y bo'n ymarferol ar ôl y cyfarfod.

Gofynnodd i'r holl gyfranogwyr sicrhau, os oeddent yn cymryd rhan yn y Siambr ei hun am beidio ag actifadu eu meicroffon, ac i fynychwyr o bell 'fudo' eu hunain pan nad oeddent yn siarad i osgoi unrhyw sŵn cefndir neu atsain pan oedd cyfranogwyr eraill yn siarad, ac os oedd cyfranogwr yn dymuno siarad a allai actifadu ei swyddogaeth cais i siarad briodol neu ddefnyddio'r botwm 'codi llaw' os yn mynychu o bell.

Gofynnwyd i'r Aelodau sicrhau bod pob trafodaeth yn cael ei chodi ar lafar ac nid drwy'r swyddogaeth 'sgwrsio' er mwyn y recordiad. Gellid defnyddio'r swyddogaeth 'sgwrsio' i dynnu sylw at unrhyw faterion technegol a/neu i gael sylw'r Cadeirydd neu Swyddogion y Gwasanaethau Democrataidd.

C255 DATGANIADAU BUDDIANT –

Ni dderbyniwyd unrhyw ddatganiadau buddiant.

C256 CYLLIDEB GYCHWYNNOL 2024/25 A CHYNLLUN ARIANNOL TYMOR CANOLIG 2024/25 I 2028/29 CYNIGION AR GYFER YMGYNGHORI (CYF) –

Cyflwynwyd y cyfeiriad gan y Pwyllgor Craffu Perfformiad Corfforaethol ac Adnoddau ar 15 Chwefror, 2024, a oedd yn cynnwys sylwadau a dderbyniwyd gan y Pwyllgorau Craffu Dysgu a Diwylliant a'r Amgylchedd ac Adfywio.

No.

Roedd yr eitemau trafod yn cynnwys:

- Symiau canlyniadol o ganlyniad i gyhoeddiad gan Lywodraeth y DU a sut y byddai hynny'n cael ei ddyrannu;
- Datblygiadau ac arbedion digidol;
- Roedd peth o'r gwaith a gynlluniwyd yn ymwneud â chaffael wedi cymryd mwy o amser na'r disgwyl;
- Toriadau mewn perthynas ag Yswiriant Gwladol;
- Dyfarniad cyflog athrawon;
- Y fenter 'Neb Heb Help';
- Defnyddio ffigurau chwyddiant;
- Taliadau arfaethedig ar gyfer toiledau arfordirol; a
- Chludiant ysgol a chynigion ôl-16 mewn perthynas â thrafnidiaeth.

Dywedodd yr Arweinydd ei bod yn berchennog yr adroddiad a ystyriwyd gan Craffu fel Arweinydd ac Aelod Cabinet ar gyfer Perfformiad ac Adnoddau ac yn paratoi gyda chynghor gan Swyddogion yn hytrach na bod yn adroddiad Swyddogion. Roedd hi wedi ei siomi gyda'r toriadau mewn Yswiriant Gwladol o safbwynt y Cynghor yn wahanol i'r cymorth posib oedd yn cael ei ddarparu ar gyfer Llywodraeth Leol lle'r oedd nifer o Awdurdodau ledled y DU yn wynebu sefyllfaoedd ariannol enbyd.

Parhaodd yr Awdurdod i wynebu problemau yn dilyn cyfraddau llog o 10% a mwy ac er bod chwyddiant wedi lleihau ers hynny, roedd yr effaith yn dal i gael ei deimlo.

Argymhellwyd bod sylwadau pob Pwyllgor yn cael eu hystyried gan y Cabinet a bod y Cabinet yn adolygu'r cynigion ar gyfer taliadau ar gyfer toiledau cyhoeddus arfordirol.

Wedi ystyried y cyfeiriad,

PENDERFYNWYD – NODI cynnwys y trafodaethau yn y Pwyllgorau Craffu a'u hystyried ochr yn ochr ag adroddiad Monitro Refeniw Chwarter 3 2023/24 a restrir fel Eitem 6 ar agenda'r cyfarfod.

Y rheswm dros y penderfyniad

Wedi ystyried cynnwys y cyfeiriad a'r trafodaethau yn y cyfarfodydd.

C257 CYNIGION RHAGLEN GYFALAF DRAFFT 2024/25 I 2028/29 (CYF) –

Cyflwynwyd y cyfeiriad gan y Pwyllgor Craffu Perfformiad Corfforaethol ac Adnoddau ar 15 Chwefror, 2024, a oedd yn cynnwys sylwadau a dderbyniwyd gan y Pwyllgor Craffu Dysgu a Diwylliant.

Roedd yr eitemau trafod yn cynnwys:-

No.

- Newidiadau posibl i'r Rhaglen Gyfalaf Ddrafft;
- Ymholiadau ynghylch strwythurau pontydd a sut y cafodd hynny ei ddiffinio;
- Cynllun lliniaru llifogydd Llan-faes;
- Cynlluniau sydd ar y gweill yn y dyfodol;
- Newid ymyl; a
- Phryder ynghylch cyllid ar gyfer y Ganolfan Adnoddau Arbenigol yn Ysgol Uwchradd Pencoedtre.

Argymhellwyd bod sylwadau'r ddau Bwyllgor yn cael eu hystyried gan y Cabinet.

Wedi ystyried y cyfeiriad,

PENDERFYNWYD – NODI cynnwys y trafodaethau yn y ddau Bwyllgor Craffu.

Y rheswm dros y penderfyniad

Wedi ystyried cynnwys y cyfeiriad a'r trafodaethau yn y cyfarfod.

C258 MONITRO CYFALAF AR GYFER Y CYFNOD 1 EBRILL I 31 RHAGFYR, 2023 (AG/BA) (CRAFFU – I GYD) -

Cyflwynodd yr Arweinydd yr adroddiad. Diben yr adroddiad oedd rhoi gwybod i'r Cabinet am y cynnydd ar Raglen Gyfalaf 2023/24 ar gyfer y cyfnod rhwng 1 Ebrill 2023 a 30 Medi 2023 a gofyn am newidiadau i'r Rhaglen Gyfalaf.

Dywedodd yr Arweinydd ei fod yn hanesyddol yn brosiectau ysgol yr effeithiwyd arnynt lle roedd dyddiadau gwyliau ysgol a diwedd y flwyddyn ariannol yn groes iddynt. Roedd camgymeriad hefyd yn Nhabl Dau ar dudalen 5 yr adroddiad lle dylai'r pennawd fod wedi darllen 'Gwariant Gwirioneddol hyd at fis Rhagfyr 2023', yn hytrach na mis Medi fel y nodwyd.

Roedd Atodiad 1 cynnydd ariannol manwl ar y Rhaglen Gyfalaf ar 31 Rhagfyr, 2023 ac Atodiad 2 yn nodi'r newidiadau gan y Gyfarwyddiaeth o'r gyllideb a gymeradwywyd o'r llynedd ac wedi bod yn ffordd dda o fonitro llithriad a chyflawni a darparu mwy o eglurder ar y sefyllfa diweddaraf i'r ddau.

Roedd hwn yn fater i'r Weithrediaeth benderfynu arno.

Ar ôl i'r Cabinet ystyried yr adroddiad a'r holl faterion a goblygiadau ynddo,

PENDERFYNWYD -

- (1) BOD y cynnydd a wnaed ar gyflawni Rhaglen Gyfalaf 2023/24 yn cael ei nodi.
- (2) BOD y defnydd o Awdurdod Dirprwyedig fel y nodwyd yn yr adroddiad yn cael ei nodi.
- (3) Nodi'r defnydd o Bwerau Brys fel y nodir yn Atodiad 1 yr adroddiad.

(4) BOD y newidiadau canlynol i Raglen Gyfalaf 2023/24 a rhai'r blynyddoedd i ddod yn cael eu cymeradwyo:

- Ail Adolygiad Cyfalaf – Diwygio Rhaglen Gyfalaf 2023/24 a rhai'r blynyddoedd i ddod fel y nodwyd ym mharagraff 2.10 i 2.12.
- Adolygiad o wariant refeniw dros £10k – Cynnwys cynlluniau cyfalaf fel rhan o adolygiad o wariant refeniw fel y nodir ym mharagraff 2.13 i 2.14 o'r adroddiad.
- Band B Ysgol Y Deri – Ailbroffilio cyllideb y cynllun fel y nodwyd ym mharagraff 2.26.
- Adnewyddu Toiledau Ysgol Gynradd Colcot – cam dau – trosglwyddiad £25k o gyllideb Wrth Gefn Adnewyddu Asedau Addysg i Adnewyddu Toiledau Sylfaenol Colcot – cyllideb cam dau yn Rhaglen Gyfalaf 2023/24.
- Falfiau Gwasgedd Boeleri Ysgolion Amrywiol – Cario ymlaen £20k i mewn i Raglen Gyfalaf 2024/25.
- Eitemau blaenoriaeth iechyd a diogelwch a nodwyd mewn arolygon cyflwr – trosglwyddo £22k o gyllideb Wrth Gefn Adnewyddu Asedau Addysg i'r Eitemau Blaenoriaeth Iechyd a Diogelwch a nodwyd yng nghyllideb cynllun Arolygon Cyflwr yn Rhaglen Gyfalaf 2023/24.
- Wal Ffin Ysgol Gynradd Fictoria – Cario ymlaen £14k o gyllideb y cynllun i Raglen Gyfalaf 2024/25.
- Ysgol Gynradd Jenner – Adnewyddu drysau allanol a ffenestri – Cam un – Cario cyllideb y cynllun ymlaen am £25k i mewn i Raglen Gyfalaf 2024/25.
- Draenio Holltwn – Cario ymlaen gyllideb £50k i mewn i Raglen Gyfalaf 2024/25.
- Gwelliannau Larymau tân Tŷ Rondel – £16k i'r cynllun newydd yn Rhaglen Gyfalaf 2023/24, i'w hariannu o gyllideb adnewyddu asedau'r Gwasanaethau Cymdeithasol.
- Dechrau'n Deg – Canolfan Deulu – Uwchraddio Trydanol – Cario ymlaen £48k o gyllideb y cynllun i Raglen Gyfalaf 2024/25.
- Cartref Preswyl Porthceri – Atgyweiriadau Draenio a Sail Adeilad – Cario ymlaen £236k i Raglen Gyfalaf 2024/25.
- Cynllun Buddsoddi i Arbed y Gwasanaethau Cymdeithasol – Cario ymlaen £150k o gyllideb i mewn i Raglen Gyfalaf 2024/25.
- Rhaglen Gwella Tai – £30k o gyllideb y Cynlluniau Unigol i gyllideb cynllun 7 St Paul's Avenue yn Rhaglen Gyfalaf 2023/24.
- Gwelliannau Priffyrdd Gwasanaethau Cymdogaeth – Cario ymlaen £264k o gyllideb y cynllun i Raglen Gyfalaf 2024/25.
- Mur cynnal yn Windsor Road – Cario ymlaen £200k o gyllideb i Raglen Gyfalaf 2024/25.
- Adeiladu Llan-maes – Cario ymlaen £518k o gyllideb y cynllun i Raglen Gyfalaf 2024/25.
- Adolygu Newidiadau Cynlluniau Trwyddedau Parcio – Cario ymlaen £55k o gyllideb y cynllun i Raglen Gyfalaf 2024/25.
- Cynlluniau Parcio a Thrwyddedau Preswylwyr – Cario ymlaen £21k o gyllideb y cynllun i Raglen Gyfalaf 2024/25.
- Lleihau Goleuadau Stryd/Gosod llusernau DAD - Cario ymlaen £100k o gyllideb y cynllun i Raglen Gyfalaf 2024/25.

No.

- Mur Cynnal Trebefered – Cario ymlaen £100k o gyllideb y cynllun i Raglen Gyfalaf 2024/25.
- Llwybr Teithio Llesol Eglwys Brewys – Lleihau cyllideb y cynllun, a ariennir drwy grant yn Rhaglen Gyfalaf 2023/24 gan £100k.
- OVO Bike – Cario ymlaen gyllideb £200k i mewn i Raglen Gyfalaf 2024/25.
- Grant 20mya – Lleihau cyllideb y cynllun, a ariennir drwy grant yn rhaglen gyfalaf 2023/24 gan £642k, bydd £1.016M yn parhau yn Rhaglen Gyfalaf 2023/24.
- Canolfan Hamdden Llanilltud Fawr – Gwelliannau i doiledau ac ystafelloedd newid – Cario ymlaen £88k o gyllideb y cynllun i Raglen Gyfalaf 2024/25.
- Uned Trin Aer, Canolfan Hamdden Llanilltud Fawr – Cario cyllideb o £77k i Raglen Gyfalaf 2024/25.
- Gwydro Lefel Uchel Penarth – Cario ymlaen gyllideb o £1.116M ar gyfer y cynllun i mewn i Raglen Gyfalaf 2024/25.
- Cronfa Prosiect Partneriaeth Adfywio'r Barri – Cario cyllideb y cynllun o £150k ymlaen i Raglen Gyfalaf 2024/25 ac ailenwi'r cynllun hwn Cynlluniau Adfywio'r Fro.
- Marchnad Ffermwyr y Bont-faen – Lleihau cyllideb y cynllun gan £4k yn Rhaglen Gyfalaf 2023/24.
- Adfer y Ddawan – Cario ymlaen gyllideb £115k i mewn i Raglen Gyfalaf 2024/25.
- Canolfan Gwasanaethau Busnes 2 – Cario ymlaen £30k o gyllideb y cynllun i Raglen Gyfalaf 2024/25.
- Rhaglen Gwaith Cosmeston – Trosglwyddo £60k o gyllideb y cynllun i gyllideb cynllun ARhCA y Parciau Gwledig yn Rhaglen Gyfalaf 2023/24.
- ARhCA Parciau Gwledig– Cario ymlaen £200k o gyllideb y cynllun i mewn i Raglen Gyfalaf 2024/25.
- Marchnad Da Byw'r Bont-faen – Cario ymlaen £22k o gyllideb y cynllun i mewn i Raglen Gyfalaf 2024/25.
- Toiledau Parciau Gwledig– Cario ymlaen £100k o gyllideb y cynllun i mewn i Raglen Gyfalaf 2024/25.
- Grant Cartrefi Gwag – Lleihau cyllideb y cynllun gan elfen grant o £846k a chario ymlaen £75k i Raglen Gyfalaf 2024/25.
- Ardal Adnewyddu Penarth – Dileu cyllideb y cynllun o £5k o Raglen Gyfalaf 2023/24.
- Trafnidiaeth Cymru – Depo Rheilffordd y Barri - Cynnwys y cynllun yn Rhaglen Gyfalaf 2023/24 gyda chyllideb o £2.986M.
- Parciau Gwledig fel Cysylltwyr Cymdeithasol ac Economaidd – Lleihau cyllideb y cynllun yn Rhaglen Gyfalaf 2023/24 gan £13k.
- Bargaen Ddinesig – Ailbroffilio'r cynllun a nodir ym mharagraff 2.52 o'r adroddiad.
- Estyniad i Gam 2 Ysgol Gynradd y Bont-faen – Cario ymlaen £240k o gyllideb y cynllun i Raglen Gyfalaf 2024/25
- Ystafelloedd Newid, cyfleusterau ategol a chlwb bocsi newydd ar gae chwarae Buttrills – Cario ymlaen £150k o gyllideb y cynllun i Raglen Gyfalaf 2024/25.

Y rhesymau dros y penderfyniadau

- (1) Rhoi gwybod i'r Cabinet am gynnydd o ran y Rhaglen Gyfalaf.

No.

- (2) Rhoi gwybod i'r Cabinet am y defnydd o Awdurdod Dirprwyedig.
- (3) Rhoi gwybod i'r Cabinet am y defnydd o Bwerau Brys.
- (4) Galluogi cynlluniau i fynd rhagddynt yn y blynyddoedd ariannol presennol a rhai'r dyfodol.

**C259 MONITRO REFENIW CHWARTER 3 2023/24 (AG/BA)
(CRAFFU – PERFFORMIAD AC ADNODDAU CORFFORAETHOL) -**

Cyflwynodd yr Arweinydd yr adroddiad, a'i ddiben oedd cynghori'r Cabinet am sefyllfa Monitro Refeniw Chwarter 3 ar gyfer 2023/24.

Roedd y Cyngor yn ffodus o fod wedi clustnodi cronfeydd wrth gefn y gellid eu defnyddio i wrthbwyso pwysau gyda'r sefyllfa gyffredinol yn cael ei adlewyrchu yn y defnydd heb ei gynllunio o gronfeydd wrth gefn o £6.9m yn 2023/24 ynghyd â £6.7m arall o falansau ysgolion. Parhaodd yr Awdurdod i weithio'n adeiladol gydag Ysgolion i leihau diffygion lle bo hynny'n bosibl.

Bu gostyngiad bach yn y pwysau Chwarter 2 yn gyffredinol yn y Gwasanaethau Cymdeithasol gyda thwf sylweddol wedi'i ddyrannu fel rhan o gyllideb y flwyddyn nesaf i fynd i'r afael â rhai o'r newidiadau mewn angen o fewn y Gyfarwyddiaeth a rhai newidiadau trawsnewidiol.

Y disgwyl oedd y byddai'r holl arbedion yn ystod y flwyddyn yn cael eu cyflawni a diolchwyd i bob Cyfarwyddiaeth am weithio i gyrraedd targedau arbedion mor heriol eleni, ond y byddai'n bosibl y byddai'n rhaid iddynt fynd i'r afael â heriau tebyg y flwyddyn nesaf hefyd.

Roedd hwn yn fater i'r Weithrediaeth benderfynu arno.

Ar ôl i'r Cabinet ystyried yr adroddiad a'r holl faterion a goblygiadau ynddo,

PENDERFYNWYD -

- (1) NODI'r sefyllfa o ran Cyllideb Refeniw 2023/24 yr Awdurdod a chyfeirir yr adroddiad at y Pwyllgor Craffu Perfformiad Corfforaethol ac Adnoddau i'w hadolygu.
- (2) CYMERADWYO Trosglwyddiadau'r Gyllideb ar gyfer 2023/24 a gyflwynwyd yn yr adroddiad.

Y rhesymau dros y penderfyniadau

- (1) Rhoi gwybod i'r Cabinet a'r Pwyllgor Craffu Perfformiad ac Adnoddau Corfforaethol am yr alldro refeniw a ragwelir ar gyfer 2023/24.

No.

(2) Diweddarau'r gyllideb ddiwygiedig ar gyfer gwyliadwriaeth arfaethedig ar gyfer costau ynni cynyddol yn Adeiladau'r Cyngor ac i gywiro'r dyraniad cyllid rhwng Gwasanaethau Oedolion a Gwasanaethau Plant a Phobl Ifanc.

C260 CYLLIDEB DDRAFFT 2024/25 A CHYNLLUN ARIANNOL TYMOR CANOLIG 2024/25 I 2028/29 (AG/BA) (CRAFFU – I GYD) -

Cyflwynodd yr Arweinydd yr adroddiad, a'i ddiben oedd cyflwyno cynigion drafft ar gyfer Cyllideb 2024/25 ac amlinellu'r sefyllfa ariannol ar draws tymor canolig 2024/25 i 2028/29 i'w cymeradwyo gan y Cyngor Llawn ar 6 Mawrth, 2024.

Cafodd y cynigion eu cyhoeddi ddiwedd yr wythnos flaenorol, cyn bod ffigurau setliad Llywodraeth Cymru ar gael. Nid oedd unrhyw newidiadau i'r setliad cyffredinol yn dilyn y cyhoeddiad hwnnw ond roedd manylion ychwanegol ynghylch yr Asesiad Gwario Safonol a fanylwyd wedyn yn y wybodaeth atodol a ddosbarthwyd i'r holl Aelodau a'i chyhoeddi ar-lein cyn y cyfarfod.

Roedd y Cyngor yn wynebu pwysau ariannol sylweddol o fwy na £38m i ddechrau ac roedd wedi gwneud gwaith sylweddol i liniaru'r pwysau hynny. O ganlyniad, ni fu'n bosibl ariannu dyfarniadau cyflog yn llawn ac roedd adnoddau cyfyngedig i fodloni gofynion llawn darparwyr gofal i fodloni twf demograffig yn llawn a chymhlethdod y gwasanaethau angenrheidiol.

Nid oedd cynnydd o 3.4% yn y grant a dderbyniwyd gan y Cyngor gan Lywodraeth Cymru ochr yn ochr â'r cynnydd arfaethedig o 6.7% yn y Dreth Gyngor yn ddigon i dalu'r costau ychwanegol.

Byddai cyhoeddiad pellach ar gyllideb y DU ar yr un diwrnod y byddai'r adroddiad yn cael ei ystyried gan y Cyngor Llawn, ac roedd i'w weld o hyd a fyddai unrhyw gyllid pellach ar gael i Lywodraeth Leol, ond ni ddisgwylid y byddai unrhyw faterion pellach i'r Cyngor eu hystyried ar 6 Mawrth.

Cynhaliwyd ymgynghoriad ar sut i ddyrannu'r adnoddau sydd ar gael gan gynnwys ymgynghoriad 4 wythnos ar gyllideb gyhoeddus, ystyriaeth gan bum Pwyllgor Craffu'r Cyngor a'r arolwg 'Bywyd yn y Fro' lle gofynnwyd i drigolion am eu barn ar yr hyn yr oeddent yn ei ddisgwyl gan y Cyngor, lle'r oedd trigolion yn cefnogi'r uchelgais i dargedu adnoddau i ofal cymdeithasol, tai fforddiadwy ac ysgolion ac yn llai cefnogol o unrhyw gynnydd y Dreth Gyngor a chynnydd mewn taliadau dewisol yn ôl cyfradd chwyddiant.

Roedd lefelau'r Dreth Gyngor ym Mro Morgannwg yn is na chyfartaledd Cymru ac yn is na lefel y codiadau disgwylid i lawer o awdurdodau ledled Cymru, gyda 10% neu fwy wedi cael eu cynnig gan rai.

Cafwyd trafodaethau manwl yn y Pwyllgor Craffu ond ni chynigiwyd unrhyw ddewisiadau eraill cyn eu hystyried yn y Cyngor Llawn lle'r oedd yn anodd ystyried cynigion bryd hynny a sicrhau cyllideb gytbwys fel yr oedd y gofyniad cyfreithiol i'r Awdurdod ei wneud, ond byddai dadl llawn yn y Cyngor Llawn ar y diwrnod.

No.

Roedd y cynnig ynghylch codi tâl am doiledau mewn ardaloedd arfordirol wedi cael ei ddileu gan fod yr Aelodau'n teimlo nad oedd hynny'n rhywbeth y gallent ei gefnogi a byddai'r arbediad o £5k i'w weld mewn mannau eraill.

Roedd y rhaglen arbedion £7.7m y flwyddyn nesaf yn dactegol yn bennaf ac yn edrych ar sut i ddarparu a darparu gwasanaethau'n fwy effeithiol, ynghyd â rhai mentrau trawsnewidiol, gan y byddai cael rhaglen arbedion arall gwerth miliynau o bunnoedd y flwyddyn nesaf yn heriol.

Diolchodd yr Arweinydd i gyn Gyngorau Bro Morgannwg am eu rôl wrth reoli eu hadnoddau yn effeithiol dros y blynyddoedd, gyda cronfeydd wrth gefn iach ar waith a oedd yn rhoi lefel o sicrwydd ond a oedd ond yn gallu cael eu defnyddio unwaith.

Roedd y rhagolygon ar gyfer y flwyddyn nesaf yr un mor heriol ag yr oedd eleni a byddai cyhoeddiad y Canghellor yr wythnos nesaf yn rhoi mwy o fanylion am yr effaith ar Awdurdodau Lleol. Byddai hynny'n cael ei drafod unwaith y derbynir y manylion llawn. Roedd bwch ariannol o £9m eisoes ar gyfer y flwyddyn nesaf, ond roedd y Weinyddiaeth yn barod i wynebu'r heriau a darparu gwasanaethau cynaliadwy i drigolion Bro Morgannwg.

Dywedodd y Cyngorydd Wilson fod sawl elfen o bwysau o fewn ei bortffolio a diolchodd i Swyddogion am eu gwaith caled wrth liniaru'r rheini.

Roedd y Cyngorydd John yn gefnogol o'r gyllideb a diolchodd i'r staff dan sylw am eu gwaith i lunio'r cynigion drafft o dan amgylchiadau heriol. Byddai trafodaeth yn y Cyngor Llawn am y defnydd o gronfeydd wrth gefn, ond bu'n bosibl cyflwyno cynnydd arfaethedig is yn Nhreth y Cyngor nag awdurdodau eraill Cymru gan fod y cronfeydd wrth gefn hynny ar waith.

Dywedodd yr Arweinydd y byddai dadl llawn yn y Cyngor Llawn ar 6 Mawrth a bod dyletswydd gyfreithiol i gyflawni cyllideb gytbwys.

Roedd hwn yn fater i'r Weithrediaeth benderfynu arno.

Ar ôl i'r Cabinet ystyried yr adroddiad a'r holl faterion a goblygiadau ynddo,

PENDERFYNWYD -

- (1) Nodi'r sefyllfa ariannol sydd wedi'i diweddarau.
- (2) BOD y Cabinet yn argymhell i'r Cyngor Llawn gymeradwyo cynnydd yn y Dreth Gyngor o 6.7%
- (3) BOD y Cabinet yn argymhell i'r Cyngor Llawn gymeradwyo'r gyllideb ar gyfer 2024/25.
- (4) NODI'r rhagolygon ar draws y tymor canolig hyd at 2028/29.

No.

- (5) NODI'r ffioedd a'r taliadau a gyflwynwyd i'w cymeradwyo ym mis Ionawr, a oedd heb eu newid yn dilyn adolygiad gan Graffu.
- (6) NODI BOD y cronfeydd wrth gefn sydd wedi'u hailalinio a geisiodd gyd-fynd â'r risgiau a wynebodd y Cyngor bellach yn cael eu nodi ynghyd â sylwadau'r Swyddog A151 ar ddigonolrwydd cronfeydd wrth gefn a chadernid amcangyfrifon ym mharagraffau 2.86 i 2.95.
- (7) BOD y trefniadau a roddwyd ar waith i sicrhau bod y rhaglen arbedion o £7.676m yn cael eu cyflawni a sicrhau bod y pwysau cost na ddyfernir yn cael eu rheoli a'u lliniaru.
- (8) CYMERADWYO'r defnydd o'r weithdrefn benderfynu frys fel y nodir yn Adran 15.14 o Gyfansoddiad y Cyngor er mwyn i Gyllideb Ddrafft 2024/25 a Chynllun Ariannol Tymor Canolig 2024/25 i 2028/29 gael eu hystyried gan y Cyngor Llawn ar 6 Mawrth, 2024.
- (9) BOD y Cabinet yn argymhell i'r Cyngor Llawn gymeradwyo'r wybodaeth a ddarperir yn yr adroddiad atodol ynghylch ffigurau Asesiad Gwario Safonol wedi'u diweddaru fel diweddariad i Eitem 7 ar agenda'r cyfarfod ac a ystyriwyd gan y Cyngor Llawn ar 6 Mawrth, 2024.

Y rhesymau dros y penderfyniadau

- (1) Roedd yn bwysig bod y Cabinet yn cael gwybod am sefyllfa ariannol tymor canolig y Cyngor yn rheolaidd.
- (2) Roedd pennu cyfradd flynyddol y Dreth Cyngor yn benderfyniad polisi allweddol i'r Cyngor.
- (3) Roedd pennu cyllideb wedi'i mantoli'n benderfyniad ac yn gyfrifoldeb statudol i'r Cyngor Llawn.
- (4) Cynaliadwyedd oedd un o egwyddorion sylfaenol y Strategaeth Ariannol.
- (5) Cadarnhau ffioedd a thaliadau ar gyfer 2024/25.
- (6) Roedd yr adolygiad o'r cronfeydd wrth gefn yn un o egwyddorion sylfaenol y Strategaeth Ariannol ac o ystyried bod gan y Swyddog a151 ddyletswydd statudol i wneud sylwadau ar ddigonolrwydd cronfeydd wrth gefn a chadernid amcangyfrifon.
- (7) Sicrhau y gellid cyflawni'r holl arbedion yn llawn ar gyfer 2024/25 a hefyd nad oedd y pwysau cost nas dyfarnwyd yn dod ymlaen fel gorwariant.
- (8) Caniatáu i Gyllideb Ddrafft 2024/25 a Chynllun Ariannol Tymor Canolig 2024/25 i 2028/29 gael eu cyfeirio at y Cyngor Llawn ar 6 Mawrth, 2024 i'w hystyried a'u cymeradwyo.

(9) Darparu'r ffigurau diweddaraf i'r Cyngor Llawn fel rhan o'i drafodaethau cyllideb terfynol yn ei gyfarfod ar 6 Mawrth, 2024.

C261 STRATEGAETH GYFALAF 2024/25 A CHYNYGION TERFYNOL Y RHAGLEN GYFALAF 2024/25 I 2028/29 (AG/BA) (CRAFFU – PERFFORMIAD AC ADNODDAU CORFFORAETHOL) -

Cyflwynodd yr Arweinydd yr adroddiad, a'i ddiben oedd nodi cynigion terfynol i Aelodau'r Cabinet eu hystyried, cyn gwneud argymhellion i'r Cyngor Llawn, mewn perthynas â'r gyllideb gyfalaf derfynol ar gyfer y flwyddyn ariannol 2024/25 i 2028/29 ac ystyried y Strategaeth Gyfalaf ar gyfer 2024/25.

Roedd y Cynghorydd Birch yn falch o weld yr hyn a gyflawnwyd dros y flwyddyn ddiwethaf yn ei Phortffolio ac roedd yn edrych ymlaen at gyflawni ymhellach er budd plant a phobl ifanc.

Roedd y Cynghorydd Perkes yn falch o'r rhaglen adeiladu tai bresennol yn ei Phortffolio, gan weithio tuag at fodloni gofynion Safonau Ansawdd Tai Cymru a darparu cartrefi o safon ardderchog. Dywedodd yr Arweinydd fod y penderfyniad i'r Cyngor adeiladu ei eiddo ei hun wedi arwain at y sefyllfa bresennol lle'r oedd nifer o ddatblygiadau ar y gweill i ddarparu cartrefi i bobl ym Mro Morgannwg.

Roedd hwn yn fater i'r Weithrediaeth benderfynu arno.

Ar ôl i'r Cabinet ystyried yr adroddiad a'r holl faterion a goblygiadau ynddo,

PENDERFYNWYD -

(1) BOD y Cabinet yn argymhell i'r Cyngor Llawn y dylid cymeradwyo Strategaeth Gyfalaf 2024/25 fel y nodir yn Atodiad 1 i'r adroddiad.

(2) BOD y Cabinet yn argymhell i'r Cyngor Llawn y dylid cymeradwyo'r Rhaglen Gyfalaf derfynol ar gyfer y blynyddoedd 2024/25 i 2028/29 fel y nodir yn Atodiad 2 i'r adroddiad.

(3) BOD y Cabinet yn argymhell i'r Cyngor Llawn fod y Prif Weithredwr a'r Pennaeth Cyllid / Swyddog Adran 151, mewn ymgynghoriad â'r Arweinydd Gweithredol a'r Aelod Cabinet dros Berfformiad ac Adnoddau, yn cael awdurdod dirprwyedig i wneud ychwanegiadau, dileu neu drosglwyddo i'r canlynol neu oddi yno:

- fi. Rhaglen Gwella Tai 2024/25 i 2028/29 fel y bo'n briodol.
- ii. Cyllidebau Adnewyddu Asedau 2024/25 i 2028/29 fel y bo'n briodol.
- iii. Cynlluniau a ariennir gan A106 yn amodol ar ymgynghoriad Aelodau fel sy'n ofynnol o dan y broses bresennol.
- iv. Cynlluniau Rheoli Ynni
- v. Adeiladu cynlluniau Cronfa Cymunedau Cryf.
- vi. Rhaglen Cymunedau Dysgu Cynaliadwy Band B (rhaglenni Ysgolion yr 21ain Ganrif yn gynt)

No.

- vii. Cynlluniau Grant Addasu Dewisol.
- viii. Cynlluniau Adfywio'r Fro.

(4) BOD y Cabinet yn argymhell i'r Cyngor Llawn y dylid rhoi awdurdod dirprwyedig i'r Prif Weithredwr, Pennaeth Cyllid / Swyddog Adran 151, a'r Cyfarwyddwr Dysgu a Sgiliau mewn ymgynghoriad â'r Arweinydd Gweithredol a'r Aelod Cabinet dros Berfformiad ac Adnoddau, i gynyddu'r Rhaglen Gyfalaf ar gyfer yr ateb hirdymor mewn perthynas â'r Ganolfan Dyfodol Llwyddiannus yn Ysgol Uwchradd Pencoedtre pan fydd yr astudiaethau dichonoldeb wedi dod i ben. Roedd £300k wedi'i neilltuo o fewn cronfeydd wrth gefn i gyflawni'r cynllun pan oedd astudiaethau dichonoldeb wedi'u cynnal.

(5) BOD y defnydd o'r weithdrefn benderfynu frys fel y nodir yn Adran 15.14 o Gyfansoddiad y Cyngor i alluogi bod Strategaeth Gyfalaf 2024/25 a Chynigion Terfynol Rhaglen Gyfalaf 2024/25 i 2028/29 yn cael eu hystyried gan y Cyngor Llawn ar 6 Mawrth, 2024.

Y rhesymau dros y penderfyniadau

(1) Er mwyn cymeradwyo Strategaeth Gyfalaf 2024/25.

(2) Er mwyn pennu a chymeradwyo Rhaglenni Cyfalaf yn y dyfodol hyd at 2028/29.

(3) I alluogi rheolaeth o'r gyllideb Cyfalaf Tai, cyllidebau Adnewyddu Asedau, cynlluniau S106, Cynlluniau Rheoli Ynni, Cronfa Creu Cymunedau Cryfach, Rhaglen Cymunedau Dysgu Cynaliadwy Band B, Cynlluniau Grant Addasu Dewisol, a chynlluniau Adfywio'r Fro yn effeithiol.

(4) Galluogi'r ateb hirdymor i'r Ganolfan Dyfodol Llewyrchus yn Ysgol Uwchradd Pencoedtre i fwrw ymlaen pan oedd yr astudiaethau dichonoldeb wedi dod i ben.

(5) Caniatáu i Strategaeth Gyfalaf 2024/25 a Chynigion Terfynol Rhaglen Gyfalaf 2024/25 i 2028/29 gael eu cyfeirio at y Cyngor Llawn ar 6 Mawrth, 2024 i'w hystyried a'u cymeradwyo.

C262 STRATEGAETH RHEOLI'R TRYSORLYS A BUDDSODDI 2024/25 A DIWEDDARIAD 2023/24 (AG/BA) (CRAFFU – PERFFORMIAD AC ADNODDAU CORFFORAETHOL) -

Cyflwynodd yr Arweinydd yr adroddiad, a'i ddiben oedd rhoi adroddiad interim ar weithrediadau Rheoli Trysorlys y Cyngor ar gyfer y cyfnod rhwng 1 Ebrill a 31 Rhagfyr 2023 a chyflwyno'r Polisi Rheoli Trysorlys a'r Strategaeth Fuddsoddi a Rheoli Trysorlys arfaethedig ar gyfer 2024/25 i'w hystyried.

Roedd cynghorwyr wedi derbyn sesiwn frifffio ar Reoli'r Trysorlys yr oeddent yn gallu bod yn bresennol yn bersonol a hefyd ar-lein gan fod Rheoli Trysorlys yn hanfodol bwysig i gynaliadwyedd y Cyngor.

No.

Roedd hwn yn fater i'r Weithrediaeth benderfynu arno.

Ar ôl i'r Cabinet ystyried yr adroddiad a'r holl faterion a goblygiadau ynddo,

PENDERFYNWYD -

(1) Y DYLID cymeradwyo'r adroddiad dros dro ar Reoli'r Trysorlys ar gyfer y cyfnod 1 Ebrill i 31 Rhagfyr 2023.

(2) BOD y polisi ar gyfer gwneud Darpariaeth Refeniw Ofynnol yn 2024/25 yn cael ei gymeradwyo.

(3) Cymeradwyo'r Strategaeth Fuddsoddi a Rheoli'r Trysorlys arfaethedig ar gyfer 2024/25 gan gynnwys y penderfyniadau penodol canlynol (a nodir yn Atodiad 1):

- Pennu'r Terfyn Awdurdodedig ar gyfer Dyled Allanol ar £240.969m ar gyfer 2023/24, £271.200m ar gyfer 2024/25, £303.939m ar gyfer 2025/26 a £336.893m ar gyfer 2026/27.
- Pennu'r Ffin Weithredol ar gyfer Dyled Allanol ar £226.147m ar gyfer 2023/24, £255.687 ar gyfer 2024/25, £287.406m ar gyfer 2025/26 a £320.338m ar gyfer 2026/27.
- Rhoi awdurdod dirprwyedig i'r Swyddog Adran 151 o fewn cyfanswm y Terfyn Awdurdodedig a'r Ffin Weithredol fel yr amcangyfrifwyd ar gyfer blynyddoedd unigol i sicrhau symudiad rhwng y terfynau y cytunwyd arnynt ar wahân ar gyfer benthyca a rhwymedigaethau hirdymor eraill.
- Pennu terfyn uchaf o £0m ar gyfer 2023/24, £10m ar gyfer 2024/25, £10m yn 2025/26 a £10m yn 2026/27 ar gyfer cyfanswm y prif symiau a fuddsoddwyd am dros 364 diwrnod.
- Pennu swm y benthyca rhagamcanol oedd yn aeddfedu ar gyfradd sefydlog ym mhob cyfnod yn ganran o gyfanswm y benthyca rhagamcanol oedd yn gyfradd sefydlog ar gyfer 2024/25, fel a ganlyn:

Tabl 1 - Terfynau uchaf ac isaf ar gyfer benthyca cyfradd sefydlog

	Terfyn Uchaf	Terfyn Isaf
Dan 12 mis	20%	0%
12 mis ac o fewn 24 mis	20%	0%
24 mis ac o fewn 5 mlynedd	30%	0%
5 mlynedd ac o fewn 10 mlynedd	40%	0%
10 oed a hŷn	100%	0%

(4) Cymeradwyo'r Dangosyddion Darbodus a nodir yn Atodiad 1 yr adroddiad.

(5) Cymeradwyo Datganiad Polisi Rheoli'r Trysorlys a nodir yn Atodiad 2 i'r adroddiad.

(6) BOD y weithdrefn benderfynu frys fel y'i nodir yn Adran 15.14 o Gyfansoddiad y Cyngor yn cael ei chymeradwyo er mwyn i Strategaeth Rheoli a Buddsoddi'r Trysorlys 2024/25 a'r diweddariad ar gyfer 2023/24 gael eu cyfeirio at y Cyngor Llawn ar 6 Mawrth, 2024.

Y rhesymau dros y penderfyniadau

(1) Cyflwyno'r Adroddiad Interim ar Reoli'r Trysorlys.

(2) Cytuno ar sail y cyfrifiad DRO ar gyfer 2024/25.

(3-5) Er mwyn i'r Strategaeth Fuddsoddi a Rheoli'r Trysorlys Flynyddol fel y'i paratowyd yn cael ei chymeradwyo fel sy'n ofynnol gan Ddeddf Llywodraeth Leol 2003.

(6) Caniatáu i Strategaeth Fuddsoddi a Rheoli'r Trysorlys 2024/25 a'r wybodaeth ddiweddaraf ar gyfer 2023/24 gael eu cyfeirio at y Cyngor Llawn ar 6 Mawrth, 2024 i'w hystyried a'u cymeradwyo.

C263 MATER Y MAE'R CADEIRYDD WEDI PENDERFYNU YN FRYS (RHAN I) –

PENDERFYNWYD – Y dylid ystyried y mater canlynol yr oedd y Cadeirydd wedi penderfynu ei fod yn fater brys am y rheswm a roddwyd o dan bennawd y cofnodion.

C264 COFNODION CYFARFOD GWEITHGOR Y GYLLIDEB (CYF) – (Ar frys oherwydd yr angen i sicrhau ystyriaeth y Cabinet yn unol ag amserlenni sy'n berthnasol i Gyllideb 2024/25 y Cyngor a'r broses ymgynghori a chymeradwyo Cynllun Ariannol Tymor Canolig)

Cyflwynwyd y cyfeiriad gan Bwyllgor Craffu Byw Iach a Gofal Cymdeithasol ar 6 Chwefror, 2024, a oedd yn cyfeirio at gyfarfod Gweithgor y Gyllideb a gynhaliwyd i ystyried cynigion y gyllideb ac a oedd awgrymiadau i'w cyflwyno i'r Cabinet eu hystyried ac nad oedd i gael ei ddrysu â'r Gweithgor Cyllidebol a oedd yn rhan o'r broses o osod cyllideb o fewn y Cyngor.

Dywedodd yr Arweinydd ei bod yn bwysig edrych ar yr Argymhellion a'r rhesymau dros argymhellion y Gweithgor Cyllideb gyda'i gilydd. Argymhellwyd bod llyfryn neu daflen addysgiadol yn amlinellu'r hyn a gynigir gan y Cyngor ac eraill o ran cymorth a chefnogaeth yn cael ei gynhyrchu i gefnogi Aelodau etholedig i ddelio ag ymholiadau a gafwyd gan berthnasau unigolion oedrannus sydd angen cymorth. Dywedodd yr Arweinydd y byddai'n rhaid i'r Cyngor a'r Pwyllgor Craffu gael sgwrs gyda Swyddogion ynghylch y ddarpariaeth bresennol a sut y byddai

No.

unrhyw ddarpariaeth bellach yn gweithio. Awgrymwyd y gallai'r preswylwyr hynny sydd angen cymorth gael eu cyfeirio at y Tîm Cymorth Lles yn y Ganolfan Gyswllt.

Argymhellwyd hefyd y dylid trefnu a chynnal Diwrnod Arloesi gan Gyngor Bro Morgannwg a gwahodd sefydliadau allanol a oedd yn gwneud datblygiadau mewn technoleg ac offer, y gellir eu defnyddio i gefnogi gwasanaethau gofal, i gyfarfod gyda'i gilydd i ehangu gwybodaeth y Cyngor am wasanaethau ac arbenigedd allanol sydd ar gael. Nid oedd yr Arweinydd yn siŵr at ba ddatblygiadau oedd yn cael eu cyfeirio atynt ac felly awgrymodd drafodaeth rhwng y Pwyllgor Craffu a Swyddogion y Cyngor.

Dywedodd y Cynghorydd Williams ei bod yn amlwg bod ffocws ar y gyllideb o fewn Gofal Cymdeithasol ac lechyd ac roedd Swyddogion yn ymwybodol o'r heriau sy'n wynebu o ran cynyddu angen cymhleth a nifer y bobl sydd angen cymorth. Roedd angen deall y cyllidebau heriol er mwyn darparu cymaint o gymorth â phosibl. Roedd yn amlwg o ymatebion y Swyddogion eu bod yn edrych ar wahanol ffyrdd o ddarparu cefnogaeth. Roedd cymaint o amrywiaeth o wasanaethau'n cael eu darparu gan wahanol ddarparwyr ar gyfer gwahanol wasanaethau a byddai'n anodd rhoi hynny mewn taflen a'i diweddarau, ac roedd ffynonellau eisoes ar waith i roi cyngor i'r Aelodau ochr yn ochr â'r hyfforddiant y byddent wedi'i dderbyn wrth ddod yn Gyngorydd fel Cyswllt Un Fro.

Dywedodd yr Arweinydd fod y Tîm Cymorth Lles yn fedrus i weithio ar draws Gofal Cymdeithasol yn y Cyngor a hefyd gyda phartneriaid lechyd i ddarparu mwy o gymorth a chymorth i drigolion Bro Morgannwg.

Wedi ystyried y cyfeiriad,

PENDERFYNWYD – NODI cynnwys y trafodaethau yn y Pwyllgor Craffu a chofnodion Gweithgor y Gyllideb.

Y rheswm dros y penderfyniad

Wedi ystyried cynnwys y cyfeiriad a'r trafodaethau yn y cyfarfod.